

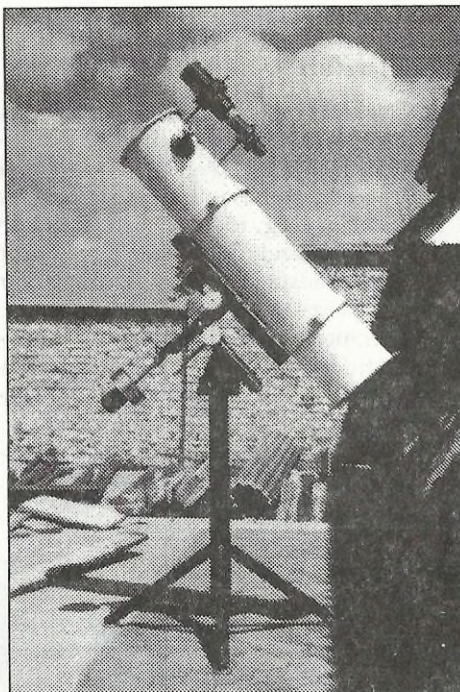
Távcsövező nagycsaládosok

A múlt év nyarán történt, hogy a tapolcai Nagycsaládosok Egyesülete gyerektábort rendezett Tapolca mellett, az egyik erdő szélén. Mivel a szervezők között volt ismerősöm, megkértek arra, hogy töltsék velük egy délutánt távcsöves társaságában. Természetesen örömmel vállaltam a feladatot.

Délután a Napot néztük — sajnos folt nem volt rajta. Rövid csillagászati előadást tartottam, és igyekeztem a feltett kérdésekre válaszolni. Sötétedés után a Jupiterrel kezdve sorra felkerestük az égbolt látnivalóit. A távcsövezés szüneteiben a csillagképeket magyaráztam nagy fényerejű, jól fókuszálható zseblámpám segítségével. A kb. 40 főből álló csapat érdekes ismereteket szerezhetett. A táborozók közül a legtöbben most először néztek csillagászati távcsöbe.

Nincs kizárva, hogy idén néhány napra magam is táborlakó leszek, mert egyetlen nap kevés ahhoz, hogy mindent meg tudjak mutatni, főleg, ha másnap reggel indulnom kell dolgozni.

Petró József, Tapolca

Kész a távcső!

Fenti képünkön Porhanda Zsolt (Kecskemét) új, 200/1000-es Newton-reflektorát mutatjuk be.

Amatőrcsillagász találkozó Szegeden

1995. október 7-én a Szegedi Csillagvizsgáló épületében rendeztük meg találkozónkat az MCSE Szegedi Csoportjának egy éves fennállása kapcsán. Összesen 32 fő jelent meg, főleg Szegedről és környékéről, ezzel is megerősítve azon meggyőződésünket, hogy szükség van egy helyi szervezetre. A résztvevők részletesen megismerkedhettek a JATE-n folyó aktuális csillagászati kutatásokkal, illetve kitekintést nyerhettek a csillagászat legélénkebb kutatási irányzataira.

A 10 perces szünettel két részre osztott rendezvény első felében a szűkebb szakmai előadások zajlottak le. Gál János a vörös óriáscsillagok kutatásával kapcsolatos újabb érdekes eredményeket ismertette. Nem elhanyagolható tény, hogy ezen eredmények nagy mértékben az amatőrcsillagászok vizuális éfnyességbecslésein alapulnak, így emelve azok értékét. Utána Kiss László beszélt a szegedi 40 cm-es távcsővel végzett fotoelektromos fotometriai mérésekről. A távcső programcsillagai nem amatőr objektumok, mégis érdekes lehet az összehasonlítás, hogy mire képes egy viszonylag rossz asztroklímájú helyen felállított 40 cm-es Cassegrain-reflektor. Kaszás Gábor az év elején beszerzett Ce-

lestron-11 Schmidt-Cassegrain-távcsővel és az ST-6-os CCD-kamerával végzett első méréseket mutatta be. Ezek főleg rövidperiódusú változócsillagok CCD fotometriájával kapcsolatosak, de néhány látványos mély-ég felvétel is készült (M2, M13, M15, M27, M57).

A szünet után Mizser Attila tartott egy könnyed előadást az MCSE korántsem könnyedén elvégzett nyári tevékenységéről, leginkább az észlelőtáborokra koncentrálva. Sármezczy Krisztián összefoglalta a várhatóan igen látványosnak ígérkező Hale-Bopp-üstökösre vonatkozó legújabb információkat. A várakozásokat összehasonlította a „nagy” történelmi üstökösökkel, és szemléletes képet adott arról, hogy mit várhatunk a számítások alapján. Végül Kereszturi Ákos a csillagászat legújabb eredményeiből válogatott. Előadásában legnagyobb mértékben a Hubble Űrtávcső eredményeire támaszkodott, de a „földi” eredményeket sem hallgatta el.

A rendezvény végén Kiss László, a helyi csoport vezetője összefoglalta az elmúlt év eredményeit és kitért a jövőre vonatkozó elképzelésekre. Továbbra is nyitva áll minden kedd este a Csillagvizsgáló kapuja, és az obszervatórium műszerei (20 T és 6,3 L) várják az észlelni vágyó amatőröket. Az ég minőségét jellemzi, hogy a város közelsége ellenére az átlagos szabadszemes határmagnitúdó 5,5 körül van holdmentes éjszakákon.

A hivatalos befejezés után a még közel egy óráig tartó baráti beszélgetésben összeismerkedhettek azok, akik még csak névről ismerték egymást. Összeségében érdekes és hasznos volt a találkozó, amelyet mindenféleképpen továbbiaknak is követniük kell.

KISS LÁSZLÓ

MCSE-programok

Budapest: Keddenként tartunk ügyeletet a BME R Klubjában (XI. Műegyetem rakpart 9.) 18–21 óra között. Távcsoépítési tanácsadás, cserebere, előadások, a Budapesti Csoport találkozói.

Pécs: Az APCSE Csillagászati Klubja (Pécs, Szent István tér 17.) minden hétfőn 18 órától várja a tagokat.

Szeged: A Szegedi Csillagvizsgálóban tartjuk összejöveteleinket keddenként 18 órai kezdettel, derült idő esetén észlelés a Csillagvizsgáló kisebb műszereivel.

Zalaegerszeg: minden hónap első szombatján 18 órától várja a Zalaegerszegi Csoport tagjait és a környékbeli amatőrcsillagászokat a Városgazdálkodási Kft. kultúrtermében (Zalaegerszeg, Gasparich u. 26.)

Észleljünk együtt Ráktanyán!

Ráktanya várja azokat az amatőrcsillagászokat, akik már ismerik az égboltot, de még nem rendelkeznek gyakorlati tapasztalatokkal. A Bakony sötét ege alatt, tapasztalt amatőrök segítségével megismerkedhetnek a változócsillag-, mélyég- és üstökösészlelés fortélyaival, a 44,5 cm-es Odyssey-2-vel és több kisebb reflektorral. Mindenki hozza el saját műszerét is! Rossz idő esetén diavetítéssel színesített előadásokat tartunk. A lehetséges időpontok: január 26–28., február 23–25., április 9–11. A részvételi díj 250 Ft/fő/éjszaka. Az érdeklődők Sárnecky Krisztiánnal vegyék fel a kapcsolatot! Tel.:(1) 153-4902, E-mail: sky@iris.elte.hu

További programjaink (részleteket később közlünk):

Az MCSE Helyi Csoportok Találkozóját és az Üstökösészlelők Találkozóját az APCSE szervezi március 23–24-én, Pécsen.

Április 3.: a Csillagászat Napja. Budapestiek a Planetáriumnál rendezett esti távcsoves bemutatót és szabadtéri előadásokat, diavetítéseket („úrdiskót”) kereshetik fel. A vidéki rendezvények szervezőit kérjük, legkésőbb február 12-ig küldjék meg a Meteorban közölhető programjaikat!

Az első MCSE–MANT találkozót Miskolcon tartjuk, április 26–28-án. A Változócsillag Szakcsoport találkozója e rendezvény részeként kerül sor.

Magyar Amatőrcsillagászok XVII. Országos Találkozója (50 éves az MCSE) Június 20–23., Kiskunhalas.

Ágásvár '96: július 12–21. Ifjúsági tábor (júl. 12–29.) és Meteor '96 Távcsoves Találkozó (júl. 19–21.) a Mátrában, az ágasvári turistaházban.

Közgyűlés!

Idei közgyűlésünket március 2-án tartjuk Budaörsön, a Jókai Mór Művelődési Központban. Az egézsnapos rendezvényen beszámolókat tartunk az MCSE munkájáról, valamint csillagászati előadásokat hallgathatunk. A programot csillagászati kiállítás és bohápic színesíti. Minden érdeklődőt szeretettel várunk!

A budaörsi Jókai Mór Művelődési Központ a Szabadság út 26. sz. alatt található, a város főútján (100-as út) megközelíthető a 40-es busszal (a templom után kell leszállni).

Hirdetési díjaink

Hátsó borító:

1/1 oldal 10 ezer Ft

1/2 oldal 5 ezer Ft

(Színes borító esetén megállapodás szerint.)

Belső borító és belső oldalak:

1/1 oldal 8 ezer Ft

1/2 oldal 4 ezer Ft

1/4 oldal 2 ezer Ft

Az olvasói apróhirdetések továbbra is ingyenesek — max. 10 sor terjedelemig!

Apróhirdetések

ELCSERÉLNÉM 4/300-as Sonnar teleobjektívemet 2,8/180-as Sonnar teleobjektívre. Csak hibátlan objektív érdekel. *Holdinger Emese, 8200 Veszprém, Kiskőrösi u. 48.*

VENNÉK segédtükört 42 mm-es kistengellyel. *Erdei József, 7132 Bogyiszló, Honvéd u. 87.*

ELCSERÉLNÉM az Élet és Tudomány 1978–1989 közötti évfolyamait (nem minden évfolyam teljes) egy jó távcsőért. Csillagászati ismeretterjesztő könyvek, kiadványok is csere tárgyát képezhetik. *Ladányi Sándor, 5530 Vésztő, Csokonai út 5.*

VENNÉK 32–36 mm kistengelyű védőbevonatos sík segédtükört kifogástalan állapotban. *Tuza László, 3212 Gyöngyöshalász, Aradi út 9.*

ELADÓ megkímélt Zeiss Asiola távcső: légréses 63/420 C objektív, beépített prizmás képfordító, finommetes fókuszálás, 12,5 mm-es orthoszkopius okulár, masszív gyári szerelés faállvánnyal + bőrtok. Kiváló leképezésű, ára 35 ezer Ft. *Schmidt Zoltán, Miskolc, Perczel Mór u. 42. II/9. Tel.: (46) 364-955*

ELADÓ egy 125/875-ös paraboloid tükör újonnan alumíniumozva, kitűnő optikai üvegből, megfelelő méretű segédoptikával és egy saját készítésű rövid fókuszú okulárral (6000 Ft + postaköltség). *Weintraut József, 7720 Pécsvárad, Munkácsy M. u. 17.*

ELADÓ komplett 240/1560-as Dobson, keresőtávcsővel és 2 db okulárral; egy tubusba szerelt 50/540-es Zeiss-objektív, egy 20x60-as monokulárral, állvánnyal, valamint a Sky and Telescope, a Sterne und Welt-raum és az Astronomy számai. Érdeklődni a következő telefonszámon lehet: 117-5022.

Amerikai használt csillagászati optikák, mechanikák, komplett távcsövek, szűrők, és ezer rengeteg más termék bizományi értékesítése. Néhány a hatalmas választékból: 80 mm-es Meade lencse 25000 Ft, 60 mm átmérőjű napszűrő 9500 Ft, 5–6 tagú, nagylátószögű (70 fokos) okulárok 9000 Ft. (Az árak tájékoztató jellegűek). Állandóan változó árukészlet, alacsony árak. Kérésre rész-

letes listát küldök. *Cím: 1144 Budapest, Csertő park 2/a., Tel: 164-1458 (este)*

ELADÓ finommozgatással ellátott kis méretű Réti-féle távcsőmechanika háromlábú vasállvánnyal 8–10 cm-es műszerhez, továbbá 100/605-ös RFT 30 mm-es segédtükörrel, 6x30-as keresőtávcsővel, fotócsatlakozással, Réti-mechanikával, mindkét tengelyen finommozgatással. 100/1800-as Csatlós-féle Cassegrain távcsőtubus keresővel (mindkét optikai elem kvarc védőréteges). 160/1500-as tükör + segédtükör (aluzásra szorulóknak), valamint egy 320 mm ϕ -jű, 2500 mm hosszúságú fém-tubus tükörtartóval. *Bucsi Gábor, 5630 Békés, Teleky u. 21. Tel.: 06 (30) 433-263*

VENNÉK 20x60-as Tento binokulárt fotoállvány adapterrel. *Osváth Péter, 2066 Szár, Arany J. u. 14.*

ELADÓ 9 mm-es okulárlencse (2200 Ft), 12 mm-es (1870 Ft). Flammarion Népszerű Csillagászat 1905-ös kiadás (2200 Ft), csillagászati videofilmek (800 Ft), 1968-as Csillagászati évkönyv (250 Ft), egyéb csillagászati könyvek. Kérésre listát küldök. *Farkas Ernő, 1161 Budapest, Csömöri út 81.*

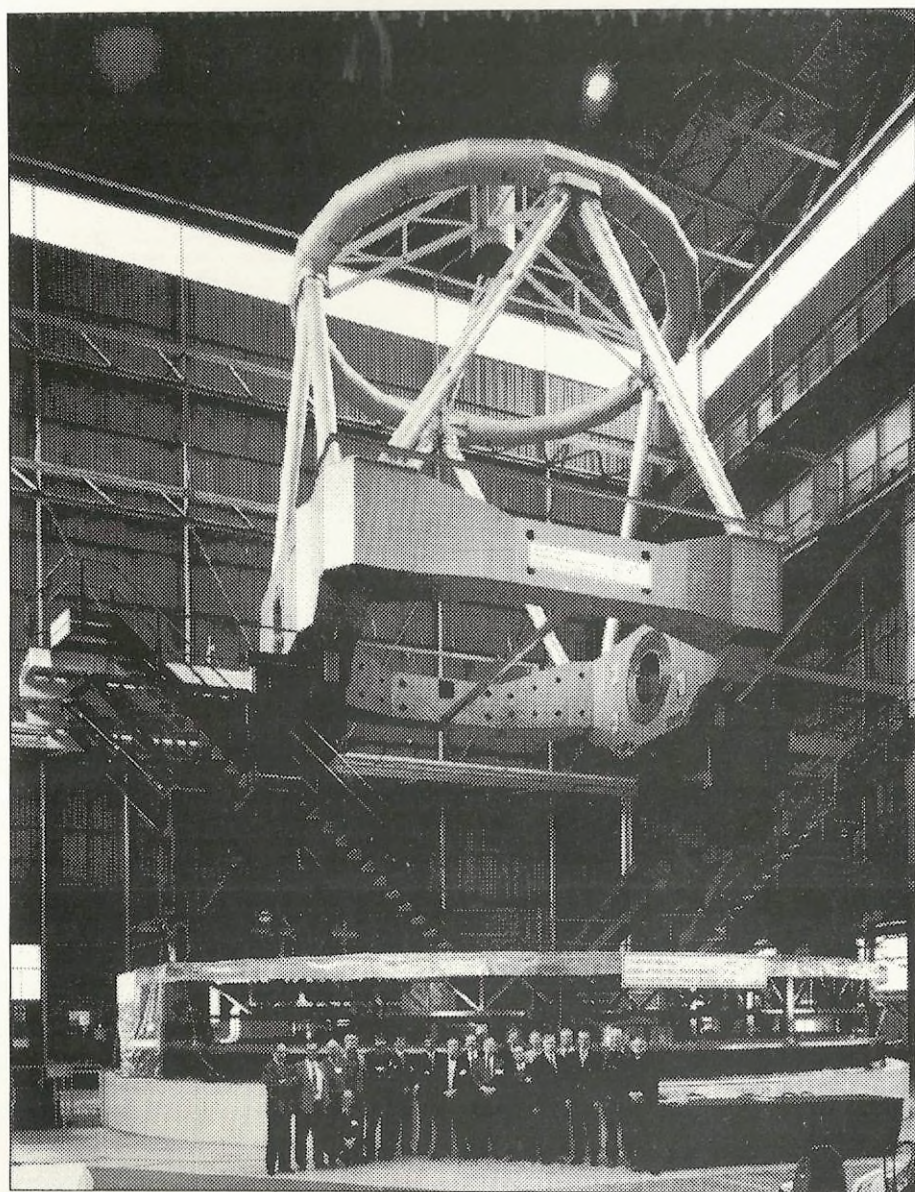
ELADÓ 1,5 inch gyári segédtükör (5000 Ft), 40 mm-es 1,25 inch Plössl-okulár (8900 Ft), gyári (Orion) 1,25 inch fókuszírozó (4000 Ft). *Babcsán Gábor, tel: 217-6536 (mh)*

ELADÓ 18 és 12 mm-es Krauss okulárok (1¼"), 8mm-es ATC okulár, 11 mm-es Plössl-okulár (24,5 mm), egy pár 25 mm binokulár, projektorokulárok, Porro-prizmák, IF narancs fotografikus Nap-szűrők (ϕ 50 mm), ϕ 130-as f/18 Cassegrain (diff. határolt), egy egyszerű fa tripod, M42/31,7-es zenittükör, Zeiss 1,5x, MOM 1,5x Barlow, 1¼" okuszűrő tartójába csavarható Barlow. Hold- és bolygófotózáshoz Kodak Double-X fekete-fehér film (25 DIN), 100 Ft/tek., nem kazettázott, valamint Nap-fotózáshoz .13 DIN-es MA 8 v. 9 film (30 m/3000 Ft), Agfa Tri 13 film bolygóra, 18 DIN 180 v/mm kazettázva 150 Ft/tek. *Iskum József, 1041 Budapest, Rózsa u. 48.*

Közlemény

Felhívom megrendelőim figyelmét, hogy a (27) 317-436-os telefonszámon többé nem vagyok elérhető!

Rózsa Ferenc

Felvételünkön a 16 m-es Very Large Telescope rendszer első egysége látható a milániói Ansaldo gyár szerelőcsarnokában, az ESO vezetősége 1995. november 28-i látogatásakor. A 8,2 m-es reflektor képünkön látható mozgó része 430 tonna súlyú. A távcsőszerkezet magassága 24 m, és további 5 méterre nyúlik a padlósínt alá. A műszerhez készülő 8,2 m-es tükör képét l. 1995. decemberi számunk hátsó borítóján. (ESO PR Photo 37/95)

